

Mod nord har vi sigtelinien ned til **Kantorparken i Emdrup**, opført af FSB i 1939-40, derfra ad Jeppes Allé til villabebyggelsen: Bispebjerg Villaby, omfattet af Emdrup Grundejerforening. **Etagebyggeriet langs nordsiden af Bispebjergvej** er kvarterets ældste etageejendom fra 1923. Fra denne side ligner kirken, hvor den ses i fuld størrelse, nærmest **en katedral**. Indgangen til **våbenhuset** ligger ud mod Bispebjerg Torv, hvorfra man træder ind i kirken, - i dens åbningstider.

11. Efter kirkebesøget går vi ud på **Bispebjerg Torv**. Herfra kan er endnu **en sigtelinie** gennem kirkegårdens Poppelalle, og fra denne side er "Tårnet bydelskvarterets image", mere end blot en kirke. Man må betragte kirken, placeret med efter disse sigtelinier som et storslået udtryk for ideen med det byggeri på Bispebjerg, der blev opført i perioden 1930-1946 stort set, Her slutter turen og en ny kan begynde på Kirkegården, så se den.

Læs mere om kvarteret i Lokalhistorisk Selskabs bøger: Historisk Notater nr. 23 & 25: Bispebjergkvarteret, hvor det meste blev Nordvestkvarteret & Emdrup og Oppe på Bjerget også om Grundtvigskirken, Bispebjerg Hospital og Bispebjerg Kirkegård

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev. Kontakt se hjemmesiden: www.lokalhistorie-bhu.dk. Formand Bo Örström, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj – mail bo.oestroem@gmail.com
!0 turfoldere kan også downloades fra www.agendaforening.nordvest.dk

Agendaforening-Nordvest, Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København Kontakt: Formand Tom Jørgensen, 26 53 80 91
2.tom.joergensen@gmail.com. Hjemmeside: www.agendaforening-nordvest.dk
10 turfoldere kan downloades herfra.

tekst og rutelægning.: Chr. Kirkeby, Lokalhistorisk Selskab 2009.

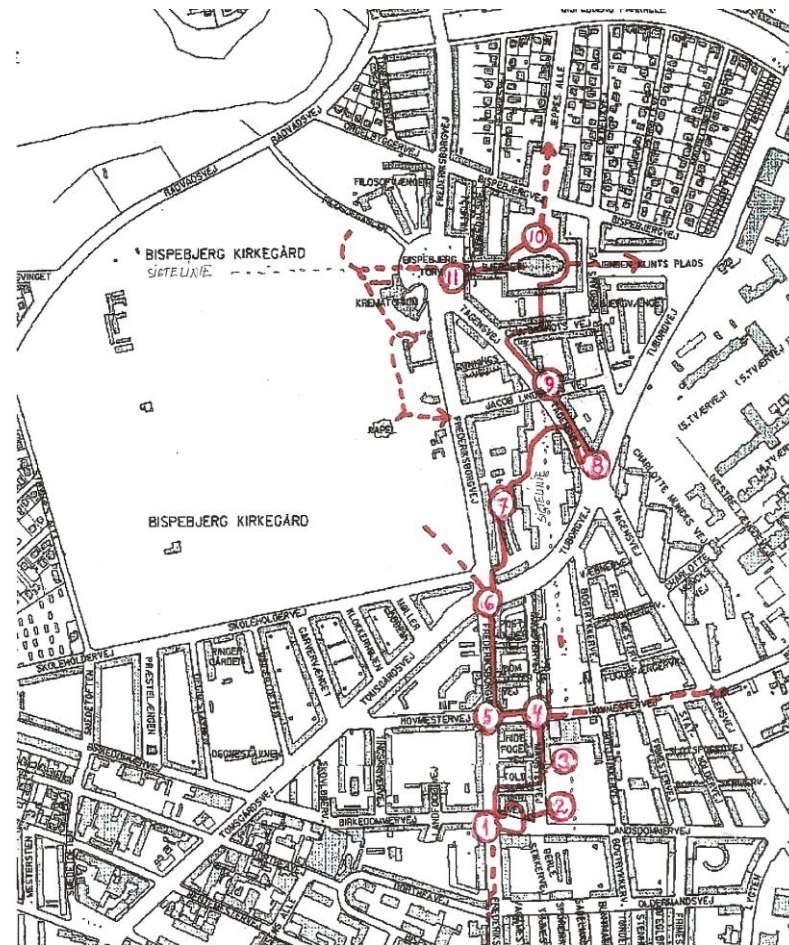
Frederiksborgvej mod Landsdommervej

Grundtvigsskolen med i sigtelinie til Grundtvigskirken. Kvarterets hovedakse, symbolsk. Nu hedder Tagensbo Skole.

Kvartervandring Fra Nordvestkvarteret til Bispebjerg og Grundtvigskirken

Tilrettelagt af: Lokalhistorisk Arkiv Bispebjerg-Nordvest i Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev i Kulturhus Bispebjerg-Nordvest, Tomsgårdsvej 35, og Agendaforening Nordvest, i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV.

Turen begynder ...

1. På hjørnet af Frederiksborgvej og Birkedommervej. Området har altid været stedet, hvor de fleste butikker lå og det er stadig et livligt, lokalt handelsstrøg. Engang blev hele dette område ned til Rentemestervej kaldt Bispebjergkvarteret. I dag kaldes området for **Nordvestkvarteret** og strækker sig op til Tagensvej og Bispebjerg Torv. Ved busstoppestedet mod byen ligger **Dortheagården**, bygget i 1984 som plejehjem, i 2007-08 omdannet til rehabiliteringscenter og hjemsted for hjemmesygeplejen. **Birkedommervejsiden** blev be-

bygget med boliger i **1931**, og her lå oprindeligt et gartneri. **Landsdommervej** er opført i **1939-40** som moderne byggeri med bad, centralvarme og altaner eller gårdhaver. Hvor oprindelig **Bispebjerg Bio** lå. opført i 1940, ligger nu Supermarkedet SuperBest, etableret i 1977. Ved siden af dette lå oprindeligt en trælasthandel.

2. Når man ser op ad Frederiksborgvej, ser man langs facaden af et **boligbyggeri, opført af AAB i 1939**. Her **var oprindeligt en legeplads** ud til Landsdommervej, indeholdende sandkasse, gynger m.v. Den er nu på det seneste sat ud af funktion, fordi der bo færre børnefamilier end tidligere, og fordi der ikke var direkte adgang fra boligerne til legepladsen. Lad os nu gå tilbage til Frederiksborgvej og ind på **Toldskrivervej**. Her ser vi en **tilsvarende legeplads. Maleren Per Kirkeby og hans familie boede her i nr. 4 fra 1943-49**.

3. Vi går nu hen på **Magistervej**, hvor vi ser **Grundtvigsskolen**, bygget i 1937-38, som ligger i **"sigtelinie"** fra Grundtvigskirken (en af de 4 visuelle hovedakser fra Kirken). Skolen skal de to næste år ombygges & tilbygges med ny klassefløj i dens hovedakse og med en nedgravet sportshal. Hermed er det forbi med en funktionalismens arkitekturhovedværker i København. Herfra på afstand ligner **Grundtvigskirken blot en købstadskirke**. For enden af skolens sportsareal ligger **Tagensbo Kirke på Landsdommervej 35**, opført i 1970. Begge dens tårne ligger mod vest. Før den blev opført, lå her en eternitbeklædt barakkirke med en klokkestabel foran den, opført i 1945. **Tagensbo Kirke** er speciel, fordi den er udført som en slags udfyldningsbyggeri, og dermed følger **facaden i husrækken**. Kun **tårnet** markerer, at her ligger en kirke, opkaldt efter **den private bebyggelse Tagensbo**, opført i 1936-37. Denne bebyggelse ligger ud til Tagensvej fra Lygten, Oldermansvej til Hovmestervej.

4. Nu kommer vi op til **Hovmestervej**. Mod øst ser vi efter "sigtelinieplænen" og øst for denne ligger AKB's bebyggelse **Bispevænget, opført 1939-43**. Syd for Hovmestervej ligger FSB's bebyggelse **Dommerparken, opført 1946**.* Her er flere større lejligheder end de tidligere 2-værelser. Hovmestervej er karakteristisk med varieret taghøjde alt efter stigningen i terrænet. (**Den sidste bebyggelse i sammenhæng i perioden 1931-46 af "Nedre Bispebjerg" i Nordvestkvarteret*).

5. Vi går nu tilbage på Frederiksborgvej. Her ser vi **Bispebjerg Skole**, opført 1912 nu en del af Tagensbo Skole, den bliver på et tidspunkt taget ud af skoledrift. Før den lå her gartnerier og frugtplantager. Fra 1. verdenskrig lå her mange kolonihaver, som forsvandt i 1940'erne. Den sidste, da kommunen byggede A/B Oldermansgården på østsiden af Tagensbo Kirke. Omkring "Bispebjerg skole" og syd for har vi de private bebyggelser **Vinkelgården, Storegården og Ved Skolen fra 1935** med de karakteristiske berømte altaner. **Storegården** har ud til Tomsgårdsvej også haft altaner til gaden, som siden er fjernet. (Billigste form for renovering, når de var ved af falde ned).

6. Nu er vi ved krydset Tomsgårdsvej-Frederiksborgvej. I en AAB-bebyggelse fra 1939 ligger **Apoteket Rosen**. Før skulle borgerne langt ind på Nørrebro for at købe medicin. Og før Apoteket kom i gang udarbejde enhver grundejerforening i området hvert år en udtalelse til kommunen, hvor de krævede etableringen af et lokalt apotek. Diagonalt over for apoteket har vi **muren omkring Bispebjerg Kirkegård**. Denne kirkegårdsmur, som strækker sig hele vejen op langs Skoleholdervej og vinkelret videre hen til indgangen til Bispebjerg Kirkegård, blev opført under besættelsen under 2. verdenskrig som et beskæftigelsesarbejde for arbejdsløse, der ellers stod i fare for at blive sendt til Tyskland for at arbejde ved våbenfremstillingen.

7. Vi krydser nu Tuborgvej og går ind i **Bispeparken**, opført af FSB i 1940-41. Bebyggelsen strakte sig helt op til Bispebjerg Torv og rummede 827 lejligheder. Det var den første rigtige parkbebyggelse i København. Foran ved stoppestedet står skulpturen Sneuglen, udført af Gunnar Vestman (1915-85). I bebyggelsens sydvestlige hjørne lå fra 1807 **Bispebjerg Mølle**, som forsvandt med den nuværende bebyggelse. I middelalderen og tiden derefter lå **Sokkelund Herreds galge** her.

8. Vi fortsætter ad **Tagensvej** og går nu hen til **Tuborgvejkrydset**. Herfra ser vi over på **Bispebjerg Hospital**, som blev opført i 1908-13 som et pavillonbyggeri. På hjørnet af Tagensvej og Tuborgvej ind til hospitalet lå den udflyttede Uterslevgård: **Lille Bøllegård**, som blev nedrevet omkring 1940, hvorefter der blev bygget **sygeplejerskeboliger** med røde sten ligesom hospitalet. Lille Bøllegårds sidste funktion var at være et rebslageri. Store Bøllegård lå inde på Hospitalets grund.

9. Typografernes Stiftelse på hjørnet og **Provstegården** mod C.J. Brandts vej er bygget i hhv. 1933-34 & 1936-37 og er i dag for medlemmer af HK'ere i den grafiske branche.

10. Ad J.C. Brandts Vej går i gennem **portgennemgangene** op til **Grundtvigskirken** gennem den sydlige karré af boligbebyggelsen "På Bjerget", beliggende omkring Grundtvigskirken. Det tog 19 år at bygge kirken fra 1921 til 1940 med P.V. Jensen Klint som arkitekt og fuldført af sønnen Kaae Klint samt Valdemar Jørgensen.

Hele Bispebjergkvarteret er bygget efter en byplan, som er indordnet efter kirken og dens 4 sigtelinier (kvarterets visuelle hovedstruktur, og det eneste større bydelskvarter er bebygget på "tværs" af de oprindelige markskel i København). **Mod øst ender sigtelinien** ved Nordre Port til Bispebjerg Hospital med plænen, som hedder Jensen Klints Plads. **Fra østsiden**, med stræbepillerne, ligner kirken en **middelalderdomkirke**. På Peter Rørdams Vej mod nord ses **Skuespillerforeningens Stiftelse fra 1927** og den øvrige bebyggelse ned til Tuborgvej er nuværende **ældreboliger på Bjergvænget**, opført 1943-45.